

APŽVALGA

KALTINA KOMUNISTUS IR SOCIALDEMOKRATUS.

"Lietuvos Žinios" mano, kad dėl Hitlerio įsigalėjimo visų pirma yra kalti komunistai, kurie visą laiką skaldė ir demoralizavo Vokietijos darbininkų klasę, o paskui kalti ir socialdemokratai, kurie nemokėjo ar nenorėjo fašizmui tinkamai pasipriešinti.

Rašydamos apie Pirmos Gegužės šventę ir reakcijos įsigalėjimą, Kauno lietuvių dienraštis sako:

"Šiame viso pasaulio darbo žmonių laisvės ir solidarumo šventės apvaikšiojama niurioje atmosferoje.

"Europoje įsigali fašistinė reakcija, žymėjama savo kelia civilizacijos ir kultūros vertybių naikinimu.

"Hitlerio nacionalizmo laimėjimas Vokietijos darbo žmonių milijonams atėmė žmogaus ir piliečio teises ir jie tapo vergais.

"Nėra reikalo kartoti, kad hitlerizmo laimėjimui dirvą paruošė Kominternio agentai, suskaldę Vokietijos darbo klasę į jėgas ir jas demoralizavę.

"Bet kalti ir Vokietijos socialdemokratų vadai, savo laiku neturėję drąsos ir sumanumo užgnaužti pakelusių galvą hitlerizmą. Organizuotų darbininkų milijonai neišgirdo iš jų jokio kovos šūkio, o girdėjo vien tik 'tolstojiškų' kvietimus nesipriešinti.

"Rezultatas — demokratinės ir respublikoninės tvarkos žlugimas, Vokietijos kultūros katastrofa ir pavojus Europos taikai.

"Liudnas Vokietijos pavyzdys dar kartą rodo, kad demokratija tik sujungtomis, solidaromis pastangomis gali apginti savo ir savo krašto laisvę; kad ir fašistai ir darbo žmonių vienybės skaldytojai komunistai yra didžiausi darbo klasės laisvės ir gerovės priešininkai."

Nėra abejonės, kad tame yra daug tiesos. Bet taip pat yra tiesa ir tas, kad daug lengviau yra kritikuoti, negu veikti. Vokietijos socialdemokratai išrodo kalti, kad be kovos leido fašistams įsigalėti. Bet kodėl Lietuvos liudininkai, turėdami savo rankose valdžią ir kariuomenę, davė fašistams taip lengvai nuversti?

BEDIEVYBĖ EINANTI BAZNYČIOS SVEIKATAI.

"Draugas" rašo:

"Kat. Bažnyčios priešai mano, kad smurtu esą galima Bažnyčią ir jos įtaką visuomenei likviduoti, kad Bažnyčios jėga esanti tik ekonomišką gerovę. Emil Combes yra pasakęs: 'Aš noriu Prancūzijos klerikalizmo galą padaryti. Duokit man ne daugiau, kaip šešis mėnesius laiko, ir klerikalizmo Prancūzijoje nebus.'"

"Combes'o ir jo vienminčių pastangomis Prancūzijoje Katalikų Bažnyčia nuo 1906 metų yra atskirta nuo valstybės ir formaliskai apiplėšta. Jos konfiskuotų turtų vertė siekia 350 milijonų frankų. Bet kaip tik nuo 1906 metų prasidėjo religiškas francūzų tautos atgimimas."

Jeigu taip, tai kuo daugiau bedievybės, tuo geriau turėtų būti bažnyčiai.

Kam gi tuomet kunigai reikia, kad Rusijos, Meksikos ir Ispanijos bedieviai grįžtų bažnyčias?

SAKO, KOMUNISTAI TIKRAI PADEJO HITLERIUI ĮSIGALĖTI.

Pasiklausykite, ką komunistas rašo iš Vokietijos apie savo draugus komunistus:

"Vokietijos komunistai su savo 5 ar 6 milijonais balsuotojų buvo visiškai bejėgiai; jie nesugebėjo masės suorganizuoti, nemokėjo jas įtikinti, kad kovą reikia vesti, kol dar fašizmas nepriejo valdžios.

Komunistai mėgo pasakoti, kad, girdi, darbininkams vis viena, ar fašistų ar 'socialfašistų' valdžia, pertat masės visai ir nesibaukštijo, kad valdžia gali patekti į fašistų rankas. Komunistai tyčia vedė tokią politiką: kad fašistai prieitų prie valdžios: juk kur tik galėjo dergė demokratiją, kaišiojo ją socialdemokratams, o jo bendrai net su fašistais prieš socialdemokratų ir tuo būdu pagilino darbininkų skilimą, įnešė į mases nepasitikimą vienu kitais, užnuodijo darbininkų sąvitarpius santykius. Kada priejo ir vieniems ir kitiems riestai, tada pasirodė visos tos politikos pragaištingumas — darbininkai nebesurado bendros kalbos. Priešais laimėjo ir šiandien engia visus."

Šitokią laišką išspausdino pruseikinių komunistų organas, "Naujoji Gdynė".

Komunistai, žinoma, gali sakyti, kad šito laiško autorius rašo netiesą. Bet nejaugi jie gali geriau žinoti Vokietijos padėtį negu tas žmogus, kuris Vokietijoje gyvena ir, kaip matyti, gerai partijų santykius tenai pažįsta?

Antras dalykas, juk visi mes gerai atsimenam, kaip nelabai senai da Vokietijos komunistai Prūsijos seime balsavo kartu su hitlerininkais, reikalaujanti socialdemokratų ministerių rezinacijos.

Nors budavo atsitikimų, kad Vokietijos komunistai mušėsi ir su hitlerininkais, tačiau kur kova eidavo tarp socialdemokratų ir hitlerininkų, komunistai padėdavo pastariesiems.

Šitą dabar pabrėžia ir "N. Gdynės" korespondentas iš Vokietijos: "Komunistai tyčia vedė tokią politiką, kad fašistai prieitų prie valdžios... dergė demokratiją, o bendrai net su fašistais prieš socialdemokratų."

Vadinasi, Vokietijos komunistai sulaušė darbininkų klasės judosiaus rolę.

PRASTI LIETUVYBĖS PALAIKYTOJAI.

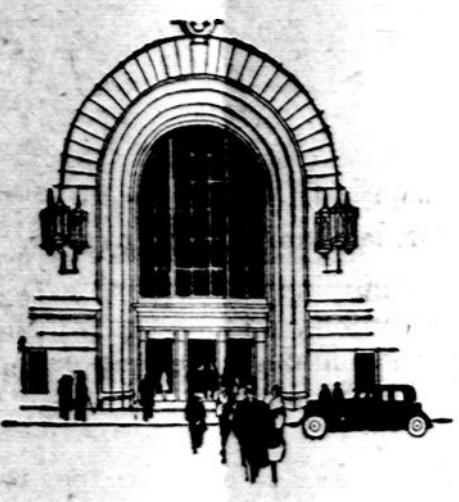
Mūsų klebonai dažnai mėgsta pasigirti, kad jų bažnyčia esanti geriausia lietuvių palaikytoja. O tuo tarpu faktas yra toks, kad bažnytinis lietuvių jaunimas pats pirmiausias ištautėjęs.

Vycių organas, "Vytis", lietuviškai beveik jau ir nerašo. Kunigų "Draugas" taipgi kiša anglų kalbą rašytus straipsnius apie sportą, nors tikras anglas "Draugo" anglišką kalbą gal ir nesuprastų.

Šitą faktą pripažįsta patys kunigai. Štai, jų "Darbininkas" rašo:

"Draugo" sporto skyriaus vedimas anglų kalboje ir vietą užimantį 'personala' bei daviniai lietuviškai atnešti tiek naudos, kaip šiaudas skėstančiam."

"Vytis" lietuviškai, jei greitai nekeis savo programos, nieko gero nerodo, bet žalinga

Pilniausi Bankiniai Parankumai
Naminiai ir Užsieniuse

Seniausia ir Didžiausia Naujos Anglijos
Finansinė Įstaiga

The FIRST
NATIONAL BANK of
BOSTON

1784 ★ 1933

Skyriai Visose Miesto Dalyse

Didelė Demokratijos Pareiga.

Vokietijos nacionalistams paėmus valdžią ir savo rankas ir valstybės vairą griežtai pasukus sutarčių ardymo, kerštų ir bendrai karo link, pasaulinė politika turėjo persiorientuoti, ypač Europos valstybių politika. Jau nusiginklavimo konferencijos metu mes pastebėjome, kad SSSR ima naują užsienių politikos kryptį, kuri nuo Vokietijos linksta Prancūzijos, Anglijos ir Amerikos pusėn.

Kaip antitezę tai valstybių grupei susidaro nacionalistinių — fašistinių valstybių grupė iš Vokietijos, Italijos, Austrijos ir Vengrijos, kurios siekia sulaužyti Versalės sutartį, atgauti juo daugiau žemių ir laisvas rankas, kad laisvai galėtų vykdyti savo sumanymus.

Kadangi demokratija bendrai yra taikos ir susitarimų šalininkė, tai Makdonaldas pabandė tarp valstybių grupių pajieškoti galimų kompromisams. Nėki taip reikia žiūrėti į jo kelionę Romon. Demokratija tam ir demokratija, kad išbandytų visas galimas susitarimo pastangas. Deja, jos nedavė teigiamų rezultatų. Tai konstatavo ir Prancūzijos ir Anglijos parlamentai. Kadangi paskutinio karo

ateitį ir gėdą sumanytojams bei patarėjams."

Tai ve, prie ko priejo kunigų ganomoji lietuviybė. Bet ar galima norėti, kad vyciai brangintų lietuvių kalbą, kuomet patys klebonai pamaldose savo kalbos neverta?

Romos katalikų bažnyčios tikslas yra ne lietuvių palaikyti, bet gėdinti tamsias minias velnio ragais ir rinkti popiežiui pinigų. Bet Amerikoje augusių jaunimą tokie dalykai nepatraukia ir todėl jis greitai nuo lietuvių traukiasi.

nugalėjo yra demokratija, parlamentarinės demokratinės valstybės, jos ligšiol tebėra Europos ir net pasaulinės žinios praeš, kad SSSR veda su Mažosios Antantės valstybėmis derybas nepuolimo paktaui sudaryti. Zinant, kokie SSSR santykiai buvo kad ir su Rumunija dėl Besarabijos ir kaip tie santykiai keitėsi; kad pagaliau sudaryta Lenkijos SSSR nepuolimo sutartis, — darosi aišku, kad SSSR užsienių politika smarkiai pakito. SSSR Vakaruose nori užtikrinti saugumą, nes jai rūpi Rytai, kur bręsta rimti įvykiai. Tokiu būdu, artimiausiai ateičiai SSSR reikšmė Europos Vakarams atkrinta.

Tokiu būdu, belieka dabar demokratinių parlamentarinių valstybių ir fašistinių nacionalistinių valstybių santykis. Pastarosios tarėsi Romoj, pirmosios tarėsi Washingtone. Aišku, pasaulio likimas pareis nuo Washingtono sutarimo. Turime vilnėti tikėti, kad demokratijos dvasia ir taikos bei tautų laisvės idealai bus iškelti į tinkamą aukštumą. Tokia didelė demokratijos pareiga prieš visą pasaulį.

Beje, be nurodytų valstybių grupių yra dar Skandinavija, Mažoji Antantė, Pabaltijo valstybės ir Sovietų Rusija. Skandinavija — sena jau taikos šalininkė. Mažoji Antantė ir kitos mažosios valstybės, prie kurių tenka priskirti ir Daniją su Olandija, atsidūrė Vokietijos nacionalizmo bei imperikalizmo pavojuje, nežinanti, kaip kurti tautinių gairių aklumą, negali nebūti taikos ir savo nepriklausomybės saugotojomis. Tai vis valstybės, kurios negali neparemti didžiųjų valstybių demokratijos gerųjų pataisų.

O kaip su Rusija? Ji, kaip sakta, linksta demokratinių valstybių grupės pusėn. Daugiau net: paskutinės žinios praeš, kad SSSR veda su Mažosios Antantės valstybėmis derybas nepuolimo paktaui sudaryti. Zinant, kokie SSSR santykiai buvo kad ir su Rumunija dėl Besarabijos ir kaip tie santykiai keitėsi; kad pagaliau sudaryta Lenkijos SSSR nepuolimo sutartis, — darosi aišku, kad SSSR užsienių politika smarkiai pakito. SSSR Vakaruose nori užtikrinti saugumą, nes jai rūpi Rytai, kur bręsta rimti įvykiai. Tokiu būdu, artimiausiai ateičiai SSSR reikšmė Europos Vakarams atkrinta.

Tokiu būdu, belieka dabar demokratinių parlamentarinių valstybių ir fašistinių nacionalistinių valstybių santykis. Pastarosios tarėsi Romoj, pirmosios tarėsi Washingtone. Aišku, pasaulio likimas pareis nuo Washingtono sutarimo. Turime vilnėti tikėti, kad demokratijos dvasia ir taikos bei tautų laisvės idealai bus iškelti į tinkamą aukštumą. Tokia didelė demokratijos pareiga prieš visą pasaulį.

"L. 2."

BUJOSI, KAD ROOSEVELTAS NE "SUSOCIALISTINTŲ" AMERIKOS.

Kongresmanas James M. Beck, Pensilvanijos republikonas, kalbėdamas anądien Massachusetts bankierių susirinkime papasakojo plutokratams "baisių" dalykų. Rooseveltas esąs pavojingas žmogus. Jisai su savo demokratiku Kongresu leidžia įstatymus fermeriams ir bedarbiams remti, o fabrikų ir bankų visai nežiuri. Jei taip toliau eis, tai Amerika busianti susocialistinta lygiai taip kaip Rusija. Rooseveltas esąs tikras "diktatorius".

Kova Fašizmui

Tegyvuoja tarptautinis socialistinis solidarumas!

Per terorą Hitlerio ministerija pasiekė Vokietijoje valdžios. Dešimtys nužudytų, šimtai sužeistų, niekinamų ir kankinamų yra pirmosios "tautos atgijimo" aukos. Vis tebesikartoja užpuolimai beginklų, politiskai net visai neutralių asmenų, antisemitizmas siaučia savo slykščiausia forma.

Kalėjimai perpildyti, kaip karo metu, ruošiamos koncentracijos stovyklos, viešai prisipažįstama, kad laikomasi dvejosios teisės. Naujieji valdytojai pirmiausia suėmė ir sugrudo į kalėjimus šimtus komunistų vadų, kaltindami juos melagingu reichstago padėgimu. Prieš profesinių sąjungų narius, prieš darbininkų spaudą, prieš visas institucijas, kurias sukūrė darbininkų organizacijos, — siaučia vandaliskiausi būdai. Darbininkų organizacijų turtas pasidarė laisvai galimas grobti, sistematiškai uždarinėjama viena organizacija po kitos.

Sukišusi į kalėjimus arba terorizuodama grasinimais, Hitlerio valdžia per šimtą komunistų ir socialdemokratų; atstovų į reichstagą neįleido. Visi komunistų rinkikai, beveik 5 milijonai darbininkų, liko be savo atstovų. Jau šituo faktu suptytos pagrindinės demokratinio parlamentarizmo teisės. Reichstogas ypatingais įgaliojimais leido teroristams stoti prie valdžios vairo visai laisvomis rankomis. Visos galimybės atstovauti darbininkų interesus, visos liaudies teisės tuo lieka ir toliau pamintos.

Mes keliam balsą! Mes nenuilstamai šauksim viso civilizuoto pasaulio sąžinę priešintis neapsakomai begėdiškiems darbams, kuriuos diena iš dienos Vokietijos smurtininkai papildo.

Socialistinio Darbininkų Internacionalo Vykdomasis Komitetas, kurio pasitarime vokiečių darbininkų klasės atstovai dėl esamos padėties Vokietijoje šį kartą dalyvaut negalėjo, siunčia Vokiečių darbininkų klasei savo karščiausius sveikinimus, pirmiausia toms persekiojimų aukoms, kurie kankinami kalėjimuose arba sužaloti padėti į ligonines. Soc. Darb. Internacionalo Vykdomasis Komitetas su nusteblimu konstatuoja esant tuos milijonus proletarų, kurie, nežiūrėdami persekiojimų ir šmeižtų, liko ištikimi savo įsitikinimais, pirmiausia socialdemokratai darbininkai, kurie davė galimybės savo partijai rinkimų kovoj visai pilnai atlaikyti puolimą. Internacionalas yra tvirtai įsitikinęs, kad Vokietijos darbininkų masės ir ateity bus atsparios prieš fašistų smurtišką viešpatavimą ir pagaliau jį nugalės.

Naujieji Vokietijos valdytojai slėgia kiekvieną pasireiškimą demokratinių, pacifistinių ar internacionalinių įsitikinimų ir skelbia karą Socialistiniams Darbininkų Internacionalui, milijonų proletarų organizacijai, kuri su didžiausia energija kovojo už laisvę ir apsisprendimo teisę visų tautų, nežiurint skirtumo, ar jos buvo kare nugalėtos ar nugalėtosios; tie ponai nori Vokietijos darbininkų klasmis rysi su savo broliškoms partijomis kituose kraštuose laikyti valstybės išdavimu.

Šitų jėgų laimėjimas pradeda naują erą Vokietijos imperialistinės politikos, kuriai naujieji ponai viešai smurto metodus prisipažįsta. Prieš nacionalistinio kiršinimo orgijas, kurios Vokietijoje keliama, vokiečių socialdemokratijai tenka sunkus ir reikalaujantis pasiaukavimo uždavinys, — proletariato masėse giliau negu kada nors įgydyti sąmonę, kad tikrai tarptautinis klasių solidarumas gali išspręsti ir nulemti proletarinį apsigynimą ir proletarinę pergalę.

Šioj sunkioj pasiaukavimo reikalaujančioj kovoj, kurioj eina reikalas kartu ir socializmas ir demokratines laisves, kuriomis jis remiasi, apginti, visos S.D.I. priklausančios partijos visomis pastangomis padės Vokietijos darbininkų klasei, veikdamos kiekviena pagal savo vietines galimybes ir laikydamos tarptautinio solidarumo.

S. D. I. šia proga primena savo programą, kuria reikalaujama bendro, visiško, lygaus, kontrolinio nusiginklavimo ir kovą prieš kiekvieną ginklavimosi formą.

Vokietijos įvykių pamokos demokratinių šalių darbininkams rodo būtiną reikalą visomis priemonėmis ginti laisvės teises, visų šalių darbininkams nedaryti jokių nusileidimų nacionalizmui ir fašizmui, prieš jį ir prieš jo keliamą karo pavojų, jeigu tai reikalauja ir didžiųjų aukų, tarptautiškumo, taikos ir laisvės dvasią sukaupti ir tarptautinės socialinės išsivadavimo kovos interesus, kurie sutampa ir su tikraisiais tautų interesais, laikyti savo aukščiausiu tikslu.

Socialistinis Darbininkų Internacionalas, reikšdamas karščiausią savo sąjauką Vokietijos darbininkų klasei, taip pat prisimena žututinį pasipriešinimą, kurį reikšia Austrijos draugai prieš sturmuojančią jų krašte kontrevoliuciją, solidarizuoja su jais Raudonosios Vienos ginime ir pakartotinai šaukia viso pasaulio darbininkams:

Visų šalių proletarai, vienykitės! — nes tik jų vienybėje yra jūsų išsigelbėjimas ir socializmo laimėjimas.

Iš "Socialdemokrato".

MANO PASTABOS

"Vienas brolis kaip du anukai".

Mahanoyaus "Saulė" rašo, kad jos mieste miręs Antanas Gegužis, kuris, tarp kitų, palikęs "vieną broli kaip du anukus". Na, imkit ir supraskit, kaip jūsų brolis galėtų būti jums du anukai. O "Saulė" sako, kad velionis Gegužis tokį broli turėjo. Reikėtų jį pasiulyti kokiai cirko kompanijai. O gal "Saulės" gazetės redaktorius apsiimtų padaryti su juo "sorkes".

Majoras užsimanė "bulevardo".

"Darbininkas" 37-tame numery praneša, kad Bostono majoras Curley darys naują "bulevardą". Bet aš skaitau vietos dienraščius ir niekur nesu matęs, kad majoras norėtų keisti savo arišką pavadinimą buliaus vardu. Naujausis jo sumanymas yra ne "bulevardas", bet bulvaras.

Daktaro Yla.

